

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobkyň **a) RNDr. M. J.**, **b) RNDr. T. H.**, obou zastoupených Mgr. Martinou Klvaňovou, advokátkou se sídlem Praha 2, Mánesova 864/19, proti žalovanému **Magistrátu hlavního města Prahy**, se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2008, č. j. 7 Ca 257/2007 - 49,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2008, č. j. 7 Ca 257/2007 - 49, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 8. 8. 2007, č. j. S-MHMP 316005/2007/OST/Kš (dále jen „napadené rozhodnutí“), vydaným podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) změnil žalovaný část výroku (doplnění dat narození žalobkyň) rozhodnutí Úřadu městské části, Městské části Praha 1 (dále jen „stavební úřad“) ze dne 18. 6. 2007, č. j. Výst. 021103/2007-M-4/134; ve zbytku žalovaný rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil. Rozhodnutím stavebního úřadu byla zamítnuta žádost žalobkyň o obnovu řízení, které bylo skončeno pravomocným rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 28. 11. 2005, č. j. Výst. 33297/2005-Hs-4/134, jímž byla dodatečně povolena stavba a užívání bytových jednotek a ubytovacího zařízení v P. 1, H. č. p. 134, S. č. 13, na pozemku parc. č. 249 v k. ú. Hradčany.

Rozhodnutí žalovaného napadly žalobkyně žalobou u Městského soudu v Praze; ten ji rozsudkem ze dne 29. 10. 2008, č. j. 7 Ca 257/2007 - 49, zamítl.

Městský soud v odůvodnění rozsudku konstatoval, že ustanovení § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu při možnosti povolení obnovy řízení na návrh účastníka řízení stanoví poměrně striktní podmínky. Důvodem obnovy ve smyslu tohoto ustanovení mohou být jen skutečnosti dříve neznámé nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit. Institut obnovy řízení se vyznačuje tím, že obnovit je možné pouze řízení, k němuž se váží významné důkazy existující již v době původního rozhodování; pokud by takové důkazy vznikly až následně, musel by se volit jiný právem stanovený postup.

Žalobkyněmi předložené důkazy, a to kupní smlouva a pasport domu, vztahující se k dodatečně povoleným stavebním úpravám, splňují podmínku existence již v době původního řízení. Naopak vyjádření Útvaru rozvoje hlavního města Prahy ze dne 19. 9. 2006, č. j. 9664/06, tuto podmínku nesplňuje. Co se týče kupní smlouvy a pasportu domu, pro potřeby rozhodování o povolení obnovy řízení, by tyto důkazy musely splňovat další podmínku, a to, že nemohly být žalobkyněmi uplatněny v původním řízení. Tato podmínka však splněna není, neboť zmiňované listiny byly, jakožto součást sbírky listin katastrálního úřadu a archivu Státního ústavu pro rekonstrukci památkových měst a objektů v Praze, žalobkyním přístupné již v době původního správního řízení.

Žalobkyně v řízení o povolení obnovy řízení poukazovaly zmiňovanými důkazy na to, že dodatečně povolená stavba je v rozporu s územním plánem a že stavební úřad měl zjistit, že budova čp. 134 byla v roce 1957 převáděna kupní smlouvou jako rodinný dům a podle pasportu z roku 1987 také k účelu bydlení sloužila. Žalobkyně tak namítaly nedůslednost postupu stavebního úřadu. Podle názoru městského soudu tím významně zpochybnily tvrzení stavebníka, že dům od 17. století sloužil jako multifunkční objekt, respektive poukázaly na to, že stavební úřad z takového tvrzení vycházel, aniž by si je jakkoli ověřil. Přestože jsou tyto skutečnosti z pohledu věcného řešení dodatečného povolení stavby značně významné, nesplňují zákonnou podmínku pro možnost povolení obnovy řízení. Tyto skutečnosti jsou sice ku prospěchu žalobkyň, ale nelze souhlasit s tím, že je žalobkyně nemohly uplatnit již v původním řízení. Tyto skutečnosti v původním řízení neuplatnily, neboť nepodaly do rozhodnutí o dodatečném povolení stavby odvolání. Jelikož nevyčerpaly řádné opravné prostředky v době původního řízení, nemohou tyto skutečnosti úspěšně namítat v návrhu na povolení obnovy řízení. Takovým postupem by byl podle přesvědčení městského soudu obcházen zákon ve využití řádných opravných prostředků. Důvodem obnovy řízení tedy nemůže být tvrzená nezákonnost postupu stavebního úřadu v původním řízení, pokud v něm účastník nevyčerpal veškeré řádné opravné prostředky, v rámci kterých mohl nezákonnost tvrdit a právo uplatňovat.

S ohledem na tyto závěry již městský soud neprováděl ani doplnění dokazování případnými svědeckými výpověďmi, neboť pro samotný rozhodovací důvod by se jednalo o zjištění nadbytečná. Pokud žalobkyně dále napadaly závěry, které jsou nad rámec zkoumání zákonných podmínek pro povolení obnovy řízení, městský soud je odmítl s tím, že nelze přezkoumávat věcné důvody původního správního aktu, neboť předmětem tohoto přezkumu bylo zamítnutí návrhu žalobkyň na povolení obnovy řízení.

Proti tomuto rozsudku městského soudu brojí žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) kasační stížností opírající se o důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatelky v kasační stížnosti nejprve podrobně shrnuly dosavadní průběh řízení, jehož výsledkem bylo rozhodnutí o dodatečném povolení stavby a souhlas s užíváním stavby ze dne 28. 11. 2005, jakož i průběh řízení o povolení obnovy řízení.

Dle jejich názoru městský soud nesprávně posoudil, že důkazy ve formě kupní smlouvy a pasportu domu mohly být uplatněny již v původním řízení, respektive v řízení o odvolání, neboť se jednalo o údaje evidované v katastru nemovitostí, které jsou veřejně dostupné. Stěžovatelky považují odůvodnění městského soudu za nesrozumitelné, neboť soud na jednom místě uvádí, že důkazy, které se nacházely ve sbírce listin katastru nemovitostí, byly stěžovatelkám přístupné již v původním řízení, na dalším místě však konstatuje, že důkazy nebyly uplatněny v odvolacím řízení. Stěžovatelky mají za to, že z odůvodnění rozsudku není zřejmé, v jaké fázi řízení měly být důkazy uplatněny, zda v řízení před správním orgánem prvého stupně nebo v řízení odvolacím. Městský soud pak dostatečně neodůvodnil ani svou úvahu o tom, že stěžovatelky mohly předložit důkazy kdykoliv, jelikož tyto důkazy byly veřejně přístupné. Není zřejmé, jaké úvahy městský soud k tomuto závěru vedly, a stěžovatelky tak mají za to, že názor městského soudu je v rozporu s důkazy, které v řízení předložily. Fakt, zda účastník mohl nebo nemohl důkaz či skutečnost uplatnit již v původním řízení, je třeba vázat na osobu účastníka, nikoliv na povahu daného důkazu či skutečnosti.

Z právní úpravy obnovy řízení stěžovatelky dovozují, že nové skutečnosti či důkazy, na jejichž základě má být obnova řízení povolena, nejsou samy o sobě nové, nýbrž existovaly již v době řízení původního, avšak účastník o nich nevěděl nebo o nich věděl, ale nemohl je použít, například proto, že k nim neměl přístup. Z faktu, že kupní smlouva a pasport domu byly přístupné ve sbírce listin katastru nemovitostí, nelze přímo usuzovat na to, že mohly být stěžovatelkami kdykoliv za předchozího řízení uplatněny. Z podaných důkazů je zřejmé, že se stěžovatelky o nutnosti souladu dodatečně povolené stavby se směrnou částí územního plánu dozvěděly v červenci 2006 a potřebné důkazy, prokazující, že dodatečné povolení stavby bylo vydáno v rozporu se směrnou částí územního plánu, získaly až v lednu 2007. Jelikož tato část územního plánu není vyhlašována obecně závaznou vyhláškou, není ji povinen znát ani stavebník ani účastník řízení. Městský soud měl tedy zkoumat, kdy se stěžovatelky dozvěděly o rozporu dodatečného povolení s územním plánem a kdy o tom získaly potřebný důkaz.

Je sice pravdou, že kupní smlouva a pasport domu byly veřejně dostupné, ale i kdyby stěžovatelky měly tyto důkazy k dispozici již v původním řízení, neměly by pro ně význam bez informace o existenci směrné části územního plánu a jejím obsahu, kterou se však dozvěděly až po právní moci rozhodnutí, kterým se řízení končilo. Městský soud zaměnil veřejnou existenci důkazu za znalost skutečnosti, kterou má tento důkaz prokázat, čímž nesprávně posoudil právní otázku, zda stěžovatelky mohly relevantní důkazy a skutečnosti uplatnit již v původním řízení. Stěžovatelky však v původním řízení neznaly směrnou část územního plánu, ani ji znát nemusely; nevěděly, že stavební úřad neměl k dispozici podklady dokládající užívání domu čp. 134 apod. To vše se dozvěděly až po

pravomocném skončení řízení. Z odůvodnění rozsudku není zřejmé, že by městský soud vycházel z nějakých důkazů, ze kterých by vyplývalo, že stěžovatelky mohly nové skutečnosti a důkazy znát v době původního řízení nebo v odvolací lhůtě. Z toho důvodu považují stěžovatelky odůvodnění městského soudu za nepřezkoumatelné a odkazují v tom na rozsudek Nejvyššího správního soudu, publikovaný pod č. 522/2005 Sb. NSS.

Z důkazů, které stěžovatelky městskému soudu předložily, bylo zřejmé, že nebyly brány za účastnice řízení o povolení stavby, ani řízení o odstranění stavby, a to až do okamžiku vydání rozhodnutí o dodatečném povolení stavebních úprav. Městský soud při svém rozhodování nijak nezohlednil specifika stavebního řízení, kde mohou účastníci vznášet námitky pouze ve stanovenou dobu, a poté se již k jejich námitkám nepřihlíží. Pokud by tedy účastník řízení určitou námitku nevznesl před stavebním úřadem, přičemž by ji následně chtěl uplatnit v odvolacím řízení, nebylo by k ní přihlíženo. Názor městského soudu, že žalobkyně mohly důkazy předložil v řízení před stavebním úřadem, tj. v prvním stupni původního řízení, nemá oporu v provedeném dokazování, neboť z důkazů vyplývá, že se stěžovatelkami nebylo jako s účastnicemi řízení jednáno. Obdobně závěr, že důkazy mohly předložit v řízení odvolacím, pokud by si odvolání podaly, je nesprávným posouzením věci, jelikož opět nerespektuje úpravu stanovenou zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) pro podávání námitek účastníky stavebního řízení.

Ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pak stěžovatelky namítají, že městský soud měl napadené rozhodnutí zrušit, neboť z něj vyplývá, že řízení před stavebním úřadem bylo provedeno v rozporu se zákonem. Sám žalovaný totiž v napadeném rozhodnutí uvedl, že stavební úřad měl rozhodnutí o dodatečném povolení stavby vydat tak, aby odpovídalo i směrné části územního plánu. Žalovaný měl proto z úřední povinnosti zahájit přezkumné řízení. Namísto toho, aby je zahájil, vycházel v napadeném rozhodnutí z tvrzení, které nemělo oporu ve spisech, a to, že stavebník jednal v dobré víře. Stavebníkovi však muselo být známo, že objekt nebyl užíván jako multifunkční (jak tvrdil), neboť mu musel být znám obsah kupní smlouvy z roku 1957, podle které byla nemovitost převáděna jako rodinný dům. Tvrzení žalovaného o dobré víře stavebníka tak neodpovídá spisovému materiálu.

Žalovaný ve svém vyjádření k věci uvedl, že se ztotožňuje se závěry městského soudu a je přesvědčen, že stěžovatelky mohly tvrzené skutečnosti uplatnit již v původním řízení; proto navrhuje kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Současně přezkoumal napadené rozhodnutí městského soudu i ve smyslu ustanovení § 109 odst. 3 věta za středníkem s. ř. s. Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 1, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost je důvodná.

Podle ustanovení § 100 odst. 1 správního řádu *řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci se na žádost účastníka obnoví, jestliže a) vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, nebo b) bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.*

Ustanovení § 100 odst. 2, věta druhá správního řádu stanoví, že *obnovy řízení se nemůže dovolávat ten, kdo mohl důvod obnovy uplatnit v odvolacím řízení.*

Podle ustanovení § 100 odst. 5 správního řádu se na obnovu řízení obdobně užije ustanovení § 94 odst. 4 a 5 správního řádu.

Ustanovení § 94 odst. 4 správního řádu stanoví, že *jestliže po zahájení přezkumného řízení správní orgán dojde k závěru, že ačkoli rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právním předpisem, byla by újma, která by jeho zrušením nebo změnou vznikla některému účastníkovi, který nabyl práva z rozhodnutí v dobré víře, ve zjevném nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu, řízení zastaví.* Podle ustanovení § 94 odst. 5 správního řádu platí, že *při rozhodování v přezkumném řízení je správní orgán povinen šetřit práva nabytá v dobré víře, zejména mění-li rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu s právními předpisy (§ 97 odst. 3) nebo určuje-li, od kdy nastávají účinky rozhodnutí vydaného v přezkumném řízení (§ 99).*

Ve skutkovém kontextu posuzované věci je podstatné, že k tomu, aby správní orgán byl povinen obnovu řízení nařídit, musí být kumulativně splněny tyto zákonné podmínky: 1) musí být uplatněny dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení; 2) účastník, jemuž jsou ku prospěchu, je nemohl v původním řízení uplatnit; 3) tyto důkazy a skutečnosti mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. Jestliže by nebyla splněna některá z těchto tří podmínek, není správní orgán již povinen nic dalšího zkoumat a návrh na povolení obnovy řízení zamítne. I za situace, kdy by správní orgán shledal, že jsou všechny tři podmínky pro obnovu řízení splněny, a tudíž že návrh na povolení obnovy řízení je důvodný, byl by povinen případ posoudit ještě z hlediska zásady proporcionality, ve smyslu ustanovení § 94 odst. 4 správního řádu [podmínka 4)]. Pokud by shledal, že jsou sice splněny důvody obnovy podle ustanovení § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu [tedy podmínky 1) až 3)], avšak újma, která by vznikla rozhodnutím o obnově řízení některému z účastníků řízení, který nabyl z původního rozhodnutí práva v dobré víře, by byla ve zjevném nepoměru k újmě, která vznikla původním pravomocným rozhodnutím jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu, řízení o obnově zastaví.

Skutečnost, že předkládané důkazy v podobě kupní smlouvy ze sbírky listin katastru nemovitostí a pasport domu z archivu Státního ústavu pro rekonstrukci památkových měst a objektů v Praze existovaly již v době původního řízení, je mezi stranami nesporná a podmínku ad 1) lze tedy považovat za splněnou. Naopak sporné mezi stranami je, zda stěžovatelky mohly tyto důkazy uplatnit již v původním řízení a zda

skutečnosti z nich plynoucí mohou odůvodnit jiné řešení věci [podmínky 2) a 3)]. Totéž platí i pro podmínku ad 4).

Žalovaný k podmínce ad 2) v napadeném rozhodnutí konstatoval, že obnovu řízení nelze nařídit, neboť stěžovatelky mohly zmiňované důkazy předložit již v původním řízení, protože předkládané listiny byly kdykoliv veřejně dostupné; městský soud se s ním v této otázce ztotožnil.

Nesouhlas stěžovatelek s tímto závěrem je v kasační stížnosti vystavěn na argumentaci, že nemohly dané důkazy a tvrzení uplatnit již v původním řízení, neboť (i přes jejich objektivní existenci a veřejnou dostupnost) o jejich relevanci pro danou věc vůbec nevěděly.

Nejvyšší správní soud považuje za správný názor stěžovatelek, že posouzení, zda účastník mohl nebo nemohl důkaz či skutečnost uplatnit již v původním řízení, nelze redukovat jen na povahu daného důkazu či skutečnosti, ale je nutné je vázat i na osobu účastníka a jeho poměry. Z pouhé skutečnosti, že se jednalo o důkazy veřejně dostupné, nelze ještě bez dalšího nutně dovozovat, že mohly být stěžovatelkami uplatněny kdykoliv, tj. i v původním řízení. Rozhodující pro posouzení této otázky je, zda stěžovatelky mohly (a měly) při rozumné míře obezřetnosti vědět o existenci a relevanci důkazů pro danou věc. Nelze spravedlivě požadovat, aby stěžovatelky v původním řízení předkládaly sice objektivně existující a dostupné důkazy, jejichž relevance však vyšla najevo až poté, co stěžovatelky zjistily, že rozhodnutí o dodatečně povolené stavbě bylo vydáno v rozporu se směrnou částí územního plánu. Stěžovatelky mohly mít v původním řízení - vedeném *ex officio* - důvodně za to, že soulad nepovolené stavby s územně plánovací dokumentací vyhodnotí z úřední povinnosti stavební úřad, a to i pokud jde o směrnou část územního plánu. Nemohly předpokládat, že se tak nestane a pro jistotu již předem vyhledávat a navrhovat důkazy o (ne)souladu stavby (o jejíž dodatečné povolení bylo žádáno stavebníkem) s veřejnými zájmy, neboť tuto povinnost měl primárně stavební úřad. Problematikou závaznosti směrné části územního plánu pro správní orgán se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 5. 2009, č. j. 7 As 41/2008 - 201, dostupném z www.nssoud.cz, z něhož vyplývá, že *„stavební úřad (...) musí tedy při svém rozhodování vzít v úvahu obě tyto části, přičemž od požadavků závazné části se nesmí odchýlit. Směrná část územně plánovací dokumentace představuje doprovodnou část závazné části územně plánovací dokumentace a stavební úřad ji musí brát v úvahu, neboť i ona je podkladem rozhodování v území, jak vyplývá ze stavebního zákona. Může se však od ní z racionálních a legitimních důvodů odchýlit, pokud zdůvodní svůj způsob řešení, zejména s ohledem na požadavky závazné části a smysl a účel obsahu územně plánovací dokumentace. (...) Pokud tak neučiní, je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť z něj nelze seznat, zda také směrná část byla podkladem rozhodování v území, či zda ji stavební úřad ignoroval. (...) Vzhledem k výše uvedenému však ne každá odchylka od směrné části bude mít za následek nezákonnost rozhodnutí, ale pouze taková, která by byla v rozporu se závaznou částí nebo která by popírala smysl a limity využití území vymezené územně plánovací dokumentací.“* V rámci rozumné míry obezřetnosti tak nebylo možné po stěžovatelkách spravedlivě požadovat, aby si zjišťovaly obsah směrné části územního plánu, neboť ta veřejně vyhlašována nebyla (byť by na příslušném stavebním úřadě musela být na žádost zpřístupněna) a její obsah není tudíž v obecném povědomí běžných účastníků stavebních či územních řízení. Pokud se skutečně stavební

úřad v rozhodnutí o dodatečném povolení stavby dostal do rozporu se směrnou částí územního plánu, aniž by náležitě odůvodnil pohnutky, které jej k tomu vedly, neměly stěžovatelky žádný důvod objektivně porušení směrné části územního plánu předpokládat, a proto ani nepodaly do rozhodnutí odvolání; o důvodech obnovy totiž ani v této době ještě nevěděly.

Restrikce omezující možnost vyvolání obnovy řízení byly do správního řádu zavedeny především proto, aby nedocházelo ke zneužívání práva, například úmyslným ponecháváním si důkazů na pozdější uplatnění, ve snaze prodlužovat správní řízení; důvodem bylo taktéž vést účastníky k zodpovědnému přístupu k řízení, na principu *vigilantibus iura*. Postup stěžovatelek v řízení o dodatečném povolení stavby žádný z těchto znaků nežádoucího chování ani náznakem nenese a bylo by proto v rozporu se smyslem tohoto procesního opatření, odepírat jim přístup k možnosti znovuotevření předcházejícího řízení. Nutno též dodat, že ani případné rozhodnutí o povolení obnovy samo o sobě ještě neznamená, že v novém řízení bude skutečně jiné řešení otázky na základě nových skutečností nebo důkazů přijato; pouze se umožní použití důkazů a jejich zapojení do skutkového a právního hodnocení věci.

Lze tedy učinit dílčí závěr, že městský soud v případě procesní podmínky pro povolení obnovy řízení ad 2) uvážil nesprávně a je tak naplněn kasační důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Pokud jde o podmínku ad 3), tedy otázku možného jiného řešení předmětu řízení ve světle nově předkládaných důkazů a skutečností, zde městský soud, na rozdíl od žalovaného, konstatoval, že stěžovatelkami tvrzené skutečnosti a předložené důkazy jsou z hlediska věcného řešení významné. Proti tomuto právnímu posouzení věci nebyly uplatněny v kasační stížnosti žádné námitky, a proto se jím Nejvyšší správní soud nezabýval.

Konečně k podmínce ad 4) se žalovaný v napadeném rozhodnutí vyjádřil tak, že *„újma, která by stavebníkovi vznikla případným zrušením pravomocného rozhodnutí, by byla neúměrně velká v porovnání s újmou, která vznikla veřejnému zájmu povolením stavby, která je v rozporu se směrnou částí územního plánu“*. K tomuto hodnocení zásady proporcionality (§ 100 odst. 5 a § 94 odst. 4 správního řádu) se městský soud v odůvodnění rozsudku nevyjadřoval. Jeho postup nepochybně vycházel z úvahy o nadbytečnosti takových úvah, dovodil-li, že nebyla splněna podmínka pro povolení obnovy řízení ad 2). Jestliže však v tomto smyslu byla v žalobě uplatněna námitka, bylo povinností soudu výslovně odůvodnit, proč se jí věcně nezabýval. Pokud tak neučinil, je takto vzniklý deficit odůvodnění rozsudku nepochybně procesní vadou a je proto nutno uvážit, zda mohla mít vliv na jeho zákonnost. Ve světle nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08, dostupného z http://nalus.usoud.cz, je zřejmé, že konstatovaný nedostatek zakládá nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů, který Nejvyšší správní soud není oprávněn zhojit a nahradit vlastní úvahou. Ústavní soud totiž ve zmiňovaném nálezu výslovně konstatoval, že *„soudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.“* Z tohoto důvodu tedy Nejvyššímu správnímu

soudu nezbylo, než konstatovat v daném rozsahu nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Pouze na okraj je třeba dodat, že za situace, kdy městský soud uznal existenci podmínek pro povolení obnovy řízení ad 1) a 3) a poté, co zdejší soud konstatoval i naplnění podmínky ad 2), jeví se vyhodnocení poslední podmínky pro posouzení celé věci jako rozhodující. Již z tohoto věcného důvodu je proto nutné, aby se k otázce (ne)naplnění podmínky ad 4) městský soud v novém rozsudku vyjádřil.

Stěžovatelky dále namítaly, že městský soud při hodnocení možnosti předložení důkazů [podmínka ad 2)] nezohlednil specifika stavebního řízení. S ohledem na to, jak Nejvyšší správní soud posoudil konkrétní důvody pro obnovu řízení, kdy konstatoval, že stěžovatelkám vskutku nelze nepředložení předmětných důkazů v původním řízení vytýkat, bylo by nadbytečné podrobněji se touto argumentací zabývat. Pokud jde dále o tvrzení, že žalovaný měl zahájit ve věci přezkumné řízení z úřední povinnosti, zde postačí uvést, že zahájení tohoto řízení záleží zcela na posouzení věci příslušným orgánem ve smyslu ustanovení § 94 a § 95 správního řádu; do této úvahy není Nejvyšší správní soud ze své pozice v rámci tohoto soudního řízení oprávněn jakkoli zasahovat.

Uvádí-li konečně stěžovatelky, že nebyly fakticky vzaty za účastnice řízení o povolení stavby, ani řízení o odstranění stavby, a to až do okamžiku vydání rozhodnutí o dodatečném povolení stavby, zde je na místě uvést, že v tomto směru v žalobě ničeho nenamítaly, ač tak zjevně učinit mohly. Městský soud se tedy s tímto důvodem nemohl vypořádat, a proto je takto nově uplatněná kasační námitka ve smyslu ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná. V tomto ohledu lze odkázat na rozsudek zdejšího soudu ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 – 155 (dostupný z www.nssoud.cz), z něhož se podává, že *„ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nesleduje restrikci práv fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně, nýbrž zachování kasačního charakteru řízení o kasační stížnosti. Po aktivně legitimovaných účastnících předcházejícího žalobního řízení lze spravedlivě žádat, aby na principu vigilantibus iura uplatnili veškeré důvody nezákonnosti správního rozhodnutí již v řízení před soudem prvé instance. Pokud tak neučiní, je legitimní, že z hlediska možnosti uplatnění argumentace v dalším stupni ponesou případné nepříznivé následky s tím spojené.“*

Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud naznal, že jsou naplněny kasační důvody ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s., a proto byl povinen napadený rozsudek městského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1, věta první před středníkem s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí ve věci (§ 110 odst. 2, věta první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. dubna 2010

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu